

Rødt Nytt

GRATISAVISA TIL PARTIET RØDT Nr. 8 2010

B-Postabonnement

Foto: Simon Bastien/Wikimedia

Østbergutvalget:

Flerspråklighet en ressurs for samfunnet

Returadresse: Rødt
Osterhaus' gate 27
0183 Oslo

Foto: Mark Knudsen/Monsun

Møt henne på
Oktoberkonferansen:
**Enhedslistens
Johanne Schmidt-Nielsen**

**SE
TORSKEN!**

Oljemotstandernes suksessoppskrifter

ALLEMANSRETTE UTVANNES:

“Byggeforbudet i strandsonen gjelder bare i teorien” **TURID THOMASSEN, LEDER I RØDT**

KRAFTLINJESTRIDEN:

“Det er olje- og gassindustriens behov kraftlinjene skal dekke” **HÅVARD GJERDE, LEDER I RØDT KVAM**

Turid Thomassen
turid.thomassen@roedt.no
leder i partiet Rødt

Føling i fjæra

LEDER

Vi på venstresida forbindes ofte med de store spørsmåla. Krig og fred, profitt eller menneskeverd, detv gode mot det onde. Men i kommunestyre og fylkesting jobber vi oftest med de små tingene, som allikevel har stor betydning for folk. I sommer har vi fått merke hvordan et helt hverdagslig gjøremål som å gå på tur langs stranda er et politisk spørsmål.

Allemannsretten, det å kunne ferdes fritt i skog og mark og langs kysten, er en rettighet kjempa fram av arbeidsfolk. Det er et viktig gode å kunne ferdes langt kysten uten å bli møtt av piggrådgerder. Selv om allemannsretten er forankra i plan- og bygningsloven, er det en trua rettighet. Hvert år gis det hundrevis av dispensasjoner fra byggeforbudet i strandsonen. Private hytter spretter opp som paddehatter og begrenser den frie ferdselen. Ifølge Statistisk sentralbyrå ble 900 søknader om bygging i strandsonen innvilget ved dispensasjon i 2009, mot 812 i 2008. Byggeforbudet gjelder altså bare i teorien.

På **Nøtterøy** har Norges rikeste samlet seg i et eksklusivt villastrøk helt nede ved vannet på Kalvetangen. Området er regulert til næringsvirksomhet og de gigantiske husene omtales derfor som vaktmesterboliger. Men ingen med vaktmesterlønn ville hatt råd til en brøkdal av disse boligene. Et annet eksempel fra Kirkeøy i Hvaler kommune tidligere i sommer viser hvordan private utbyggere omgår loven for å tjene penger på det loven sier skal være vår felles eiendom. «Saleleaseback» er en ordning der man selger hytta som en «aksje» med bruksrett visse deler av året, mens hytta ellers skal kunne leies ut. Ordningen blir bevisst brukt for å omgå krav om næringsvirksomhet og bygge hytter i strandsonen som ellers er verna av byggeforbudet.

Rødt vil bevare allemannsretten som er kjempa fram. Vi ønsker en skjerpning av lovverket for å få en slutt på alle dispensasjonsvedtakene som tillater bygging på fellesarealer. Vi er også positive til Oslofjordens Friluftsråds forslag om et statlig fond til oppkjøp av eiendommer med strandlinje. Norsk kystlandskap er for vakkert til å kunne forbeholdes de få som har råd til å kjøpe privathytte i strandsonen.

Rødt Nytt

Redaktør:
Brage Aronsen
brage@roedt.no

E-post:
roedt@roedt.no

Telefon: 22 98 90 50
Konto: 7874 05 56478

ISSN: 1504-7660 (avis)
1504-7679 (pdf)
Trykkeri: Nr1Trykk

Utgiver: Rødt
Osterhaus' gate 27
0183 Oslo

Nye toner om barn og språk i skolen

ØSTBERGUTVALGET

Jorun Gulbrandsen
jorgul@online.no

– **Språklig mangfold er en ressurs, ikke bare for den enkelte, men for samfunnet som helhet, sier An-Magritt Hauge, leder av Nasjonalt senter for flerkulturell opplæring.**

– Hvis en majoritetsspråklig snakker fire språk, er det fantastisk. Hvis et minoritetsspråklig barn snakker flere språk oppfattes det ofte som et problem. Vi bør utnytte det språklige potensialet som en stor del av elevene har med seg til skolen gjennom å gi opplæring slik at de kan bli to- eller flerspråklige, sier Hauge.

– Samfunnet trenger å mestre så mange språk som mulig på et høyt nivå, for å kommunisere med resten av verden. Hvis vi for eksempel skal snakke med det offisielle Libanon, er ikke språket aleine nok. En delegasjon vokst opp i et hjem med

Viktige seire for likelønn og mot sosial dumping

TARIFFOPPGJØRET 2010

Maren Rismyhr
maren-r@online.no

– **Oppgjøret ga mange viktige seire, både i kampen for å heve kvinners lønn, for økt grad av likelønn og mot sosial dumping. Jeg vil gratulere NNN med historisk seier med individuell minstelønnsgaranti.**

– Også Handel & Kontor fikk opp minstelønna. Dette betyr lønnsloft for mange lavtlønte kvinner! sier Torill Nustad fra Kvinnefronten. Hun skal

innlede til diskusjon om oppgjøret når Kvinner på tvers møtes i Oslo 25. - 26. september.

Mange spør seg hvor det blei av likelønna?

– Forventningene til oppgjøret var skyhøye.

Kvinnedominerte fagforeninger i offentlig sektor krevde egen likelønnsrett og høyere ramme enn privat sektor. Men arbeidsgiverne i offentlig sektor ville ikke ha likelønnsrett. De ville ha mest mulig til lokale forhandlinger og opprykk på personlig grunnlag. Fagbevegelsen satte en stopper for det. Kommunestreiken ga høye generelle tillegg til mange store kvinnegrupper.

Hva med de statsansatte?

– Også her var ramma større enn i privat sektor. Alle fikk høye generelle tillegg, og mange kvinnedominerte grupper blei løfta i

Foto: Rødt Nytt.

Positivt om språklig mangfold

ØSTBERGUTVALGET

Jorun Gulbrandsen
jorgul@online.no

Et utvalg ledet av Sissel Østberg (Østbergutvalget) overrasker mange som arbeider i skolen, på en positiv måte, ved å si at «det er nødvendig med en holdningsendring i opplæringsystemet, og i samfunnet generelt, slik at flerspråklig sees som en verdi for den enkelte og for Norges muligheter for å lykkes i et globalt arbeidsmarked».

Utvalget mener at «flerspråklig i større grad må fremmes som et ideal i opplæringen. Utvalget vil understreke betydningen av at flerkulturelle perspektivet gjenspeiles i ulike fag. Utvalget etterlyser en mer aktiv bruk av morsmålsopplæring og tospråklig fagopplæring og foreslår tiltak for å oppnå dette. Dette bør gjøres ved at blant annet elever med annet morsmål enn norsk gis anledning til å få eget morsmål som fag gjennom hele opplæringsløpet».

Dette er nye, gode toner! Vil du påvirke? Send uttalelser innen 1. november. Se www.nafo.no. Der finner du NOU 2010:7: Mangfold og mestring (Østbergutvalget).

libanesisk bakgrunn, har kulturkompetansen også.

Eksempelen Åsheim skole

Hvis barn skal lære et av de andre språkene sine godt, hvordan kan det gjøres?

– Ved Åsheim skole i Trondheim har det vært et prosjekt for å lære morsmål som andrespråk, blant annet russisk. Barna har norsk som morsmål. En av foreldrene er russisk, og barna har snakket russisk hjemme med mor eller far. Disse elevene har fått undervisning i russisk ved Åsheim skole, i å skrive, lese og snakke, og de har blitt veldig

gode på kort tid. Dette er et eksempel på at barn med flere språk er en viktig ressurs i det norske samfunnet.

– Bidra til høringa

Kan Østbergutvalget få betydning?

– Ja. Det er en offentlig utredning, som Kunnskapsdepartementet legger stor vekt på. Det er høringsfrist 1. november. De som ser viktigheten av språklig mangfold i samfunnet, bør lese innstillinga og komme med uttalelser.

justeringsoppkjøret i sommer. Det var et resultat av at organiserte i LO Stat, Unio og YS-stat sto sammen mot arbeidsgiver og Akademikerne. Nå står lokale forhandlinger i stat og kommune for tur. Her blir kampen å hindre at likelønnstillegga blir reversert. Partene har felles ansvar for å jevne ut lønnsforskjeller mellom kvinner og menn også her.

Hva med sosial dumping?

–Fagbevegelsen har stått i veien for sosial dumping og tolønnsystem i mange bransjer. Men på noen områder utnytter arbeidsgiverne at få er organisert og angriper lønns og avtaleverk. Hotellene til Olav Thon og Petter Stordalen er eksempler på det. Vi kan ikke finne oss i at kvinner med minoritetsbakgrunn får halvparten av det som er vanlig norsk lønn! Fagbevegelsen må stå sammen og stille nødvendige ressurser til disposisjon for å stoppe denne utviklinga.

Var årets oppgjør et likelønnsoppgjør?

–Ja, det var det. Hvor langt fagbevegelsen kom, vet vi ikke før vi får oversikt over lønnsutviklinga hos funksjonærer og ledere i privat sektor. Her fastsettes lønna ofte individuelt, lønnsforskjellen mellom kvinner og menn er størst, og LOs innflytelse dessverre minst. Kampen for likelønn må nok fortsette. Det er langt igjen! Og arbeidet for lovfesta rett til heltidsarbeid må intensiveres, sier Nustad som håper på frisk debatt når kvinner fra hele landet møtes på tvers av offentlig og privat sektor siste helga i september.

Kvinnefronter: Torill Nustad oppsummerer årets oppgjør som et likelønnsoppgjør.
Foto: Bjørn-Kåre Iversen.

RØDT Norge RUNDT

TROMSØ:

Reagerer mot stengte uteområder

Elin Jørgensen i Rødt Tromsø er overrasket over at det ikke er penger til vedlikehold av uteområder ved kommunale skoler og barnehager i Tromsø.

– Det er helt forferdelig! Det er så viktig at ungene får bevege seg utomhus, sier hun til avisa iTromsø. Jørgensen lover å følge opp saka i neste møte i kultur-, idretts- og oppvekstkomiteen.

RISØR:

Ber turistene bosette seg

Risør kommune trenger flere innbyggere. Nå ber Rødts ordfører Knut Henning Thygesen sommerturistene om å bosette seg i byen. Han mener at det er muligheter for å få til en vekst også i Risør-regionen.

– Men først og fremst må vi selv sette fokus på dette og få fram Risørs kvaliteter som helårsby, sier Thygesen til NRK Sørlandet.

STAVANGER:

Sanner tar ikke gjenvalg

Rødts bystyreprerentant i Stavanger, Ingeborg Sanner, tar ikke gjenvalg ved kommunevalget i 2011. Sanner skal være prosjektleder for det nye Litteraturhuset/Kiellandsenteret i Stavanger, men lover ifølge Stavanger Aftenblad å fortsette arbeidet for Rødt i Stavanger.

OSLO:

Frykter gratis-museenes død

1. juli i år innførte regjeringa åtte prosent moms på billetter til kultur og idrett.

– Hele ideen om kultur moms er feilaktig. Vi er redd for at flere gratis-museer vil ta seg betalt for å overleve, sier leder i Rødt Oslo, Jukka J. Fjeldstad, til Lokalavisen Frogner.

– Vi skal fortsette å kjefte på regjeringa. Vi håper at de vil se nytt på denne saken i forbindelse med nasjonalbudsjettet og statsbudsjettet til høsten.

Foto: Rødt Nytt.

- Ingen rett til å drepe afghanere

AFGHANISTAN

Brage Aronsen
brage@roedt.no

Leder i Fredsinitiativet, Reza Rezaee, er i full gang med å mobilisere til anti-krigsmarkering på 9-årsdagen for invasjonen av Afghanistan 7. oktober.

– I Norge har vi bare erfaring med at krig for vår del har betydd motstandskamp mot okkupasjon. Vi har ingen erfaring med å være okkupasjonsmakter selv tidligere, og dermed blir det også vanskeligere for folk flest å se at vi faktisk er det nå i Afghanistan, sier Reza Rezaee.

– I land som Nederland og Tyskland finnes det sterke partier som gjennom lang tid har gjort krigsmotstanden til en hovedsak. Når de andre partiene ser at de virkelig risikerer å tape velgere på grunn av krigen, blir de også mer tilbakeholdne med å agitere for den.

Hvordan vil avsløringene fra Wikileaks, dokumentarfilmen Armadillo og boka Med mandat til å drepe påvirke debatten?

– Wikileaks avslørte mest av alt hvordan USA selv er i ferd med å miste helt troen på denne krigen. Armadillo og, i enda større grad, Med mandat til å drepe kan formidle et tvetydig budskap. På den ene sida formidler de det vi lenge har sagt om at okkupasjonen ikke har støtte i det afghanske folket. På den andre kan disse også tolkes som et forsvar for at vestlige soldater faktisk har rett til å drepe afghanere. Derfor blir det veldig viktig for oss i fredsbevegelsen å få fram dette: Norske soldater har ingen rett til å drepe i Afghanistan.

Hvordan er utsiktene for å gjøre slutt på det norske krigsbidraget?

– Rødt er jo mot og SV har tross alt endra standpunkt fra å være for ISAF-deltakelsen til å være mot. Men det er også bevegelse i andre partier, noe utspillet om tilbaketrekningssdato fra Sp viser. Jeg har godt håp om at heller ikke norske sentrumpolitikere vil ønske at Norge blir blant de siste landene som står igjen i Afghanistan og sloss en håpløs krig.

Fredsinitiativet inviterer til demonstrasjon mot norsk krigsdeltakelse torsdag 7. oktober. Oppmøte på Jernbanetorget i Oslo kl. 17.00.

Palestiner på norgesbesøk: Yousef Habash. Foto: Brage Aronsen.

– Delta i solidaritetsarbeidet!

PALESTINA

Brage Aronsen
brage@roedt.no

I sommer hadde Rødt besøk av Yousef Habash, aktivist i den palestinske grasrotorganisasjonen Health Work Committees. Han oppfordrer nordmenn til å bli med i kampen mot den israelske okkupasjonen.

Health Work Committees (HWC) ble stifta i 1985 og har som mål å utvikle helsetjenester i okkupert Palestina. Med 330 ansatte på Vestbredden og 240 i Gaza sørger HWC for hjelp der verken den israelske staten eller de palestinske selvstyremyndighetene har noe tilbud. Habash er klar på at HWC en politisk organisasjon som arbeider mot okkupasjonen, i tillegg til praktisk helsearbeid.

Tar ansvar der andre svikter

– Under en okkupasjon finnes det ingen normaltillstand. Likevel har palestinerne overlevd 62 års okkupasjon. Okkupasjonen av Palestina er verdens eldste okkupasjon av denne typen. Folk bor fortsatt i flyktningeleire over hele landet. Likevel tror de på retten til å vende hjem. Når en palestinsk flyktning dør vil hun begraves i Palestina selv etter mange år i et annet land, forteller Habash.

Hva slags arbeid driver Health Work Committees?

– Vi driver en rekke ulike prosjekter for å sørge for helsetjenester hverken okkupasjonsmakta eller de palestinske selvstyremyndighetene tar ansvar for. Vi har blant annet et eget kvinnehelseprosjekt, et skolehelseprogram og et prosjekt for diabetikere. Vi har en rekke mobile klinikker som tilbyr

helsetjenester. I tillegg driver vi Al Houda-sykehuset i Gaza, og har planer om å åpne to nye sykehus i nær framtid.

– Et av våre mål er å hjelpe folk i fattige, rurale strøk. Det er et viktig bidrag i kampen mot okkupasjonen. Helsen situasjonen blir daglig forverret av det israelske militæret. Ofte blir leger og annet helsepersonell arrestert eller nektet å passere checkpoints. Israelerne stenger de mobile klinikkene våre. Palestinske kvinner må føde på checkpoints med høy dødelighet og barnedødelighet. Ikke minst er det et problem at muren avskjærer folk fra helsetjenester. Okkupasjonen rammer hele den generelle helsesituasjonen til palestinerne, sier Habash.

Boikottaksjoner fungerer

– Palestinerne føler seg ofte alene i kampen mot den israelske okkupasjonen, til og med de arabiske landene er dårlige til å støtte oss. Derfor blir vi bæret når vi møter solidaritetstaktivister. Å vite at folk i andre land bryr seg er til veldig stor hjelp. Det gir oss kraft til å fortsette kampen.

Hva kan nordmenn gjøre for palestinerne?

– Delta i solidaritetsarbeidet! Et svært viktig tiltak er å boikotte israelske varer. Til nordmenn som tviler vil jeg understreke at boikott fungerer og har stor betydning. Israel bryter stadig internasjonal lov uten konsekvenser. Boikott er et virkemiddel for å øve press mot okkupasjonsmakta.

– Den palestinske kampen angår alle som tror på menneskerettigheter og respekt. Vår sak er ikke bare av religiøs karakter, slik israelerne framstiller det. Motsetningen går ikke mellom muslimer og jøder, det er et politisk problem. Å spre kunnskap om dette og andre aspekter ved konflikten vil føre til større forståelse for det palestinske problem.

Lær mer: www.hwc-pal.org

Ung og rød: Johanne Schmidt-Nielsen er Danmarks yngste Folketings-representant. Foto: Mark Knudsen/Monsun.

Dansk trekkplaster

ENHEDSLISTEN

Mari Eifring

mari@roedt.no

Enhedslistens Johanne Schmidt-Nielsen (26) er den yngste som noensinne har deltatt i partilederdebat på dansk TV. I høst gjester hun Rødts Oktoberkonferanse.

– Før i tiden var politikere gamle menn i dress, og det bildet henger fortsatt igjen. Selv om det etter hvert er rundt 35 prosent kvinnelige medlemmer i Folketinget, blir de kvinnelige politikerne fortsatt utsatt for en helt annen behandling enn deres mannlige kolleger.

Da Johanne Schmidt-Nielsen som 23-åring deltok i sin første partilederdebat, ble hun stadig bedt om å gå og hente kaffe av de andre partilederne som ikke visste hvem hun var. Å være ung politiker på toppnivå har imidlertid både positive og negative sider, skal vi tro Schmidt-Nielsen.

– Når jeg er ute på utdanningsinstitusjonene er det vesentlig lettere for meg å skape interesse for

den politiske debatten enn det er for en mann på 55, som ikke husker hva det vil si å være student. At unge møter en politiker som minner om dem selv gjør kanskje også at de kan kjenne seg igjen i det politiske arbeidet, og at de får lyst til å være med.

Nøkkelrolle i regjeringsspørsmål

Enhedslisten er ventet å spille en viktig rolle ved det neste Folketingsvalget. Partiet, som kan bli tungen på vektskåla i regjeringsspørsmålet, har tre politiske hovedprioriteringer: Borgerrettigheter, en ambisiøs klimasatsing og økonomisk omfordeling. Tre områder som smaker av moderne sosialisme.

– I forhold til økonomisk omfordeling er det avgjørende for oss at regninga for finanskrisa blir sendt til de store bedriftene og til den mest velstående delen av Danmark som har tjent seg styrtrike på den borgerlige regjeringas skattelettelse.

– Enhedslistens rolle blir å trekke Sosialdemokraterne og SF til venstre, så vi både kan sørge for at det kommer ny regjering, men også ny politikk.

Virkelighetsorientert

Sammenlignet med liknende partiprojekter i

Europa har Enhedslisten gjort relativt stor lykke. I 2005 gjorde partiet et brakvalg og fikk 6 mandater i Folketinget. Ved sist valg gikk de noe tilbake og i dag er Schmidt-Nielsen en av partiets fire representanter. Hun har flere teorier om partiets suksess.

– For det første har vi arbeidet veldig målretta med å forbedre og styrke kommunikasjonen vår. Det er revnende likegyldig om man har de rette holdningene og de riktige svarene dersom ingen forstår hva vi sier. Vi har fortsatt mye å lære, men vi er på rett vei.

– Tidligere hadde vi kanskje en tendens til å bli litt for svevende eller bevege oss for langt vekk fra den virkeligheten som skolelæreren, slakteriarbeideren, pedagogen, rengjøringsassistenten eller studenten opplever. I tillegg er det viktig å nevne at vi nå alltid viser til finansieringen av våre forslag. Vi peker ikke bare på alle de stedene hvor det trengs å bruke mer penger, vi peker også på hvor pengene skal komme fra, forklarer Schmidt-Nielsen.

– Hvis Rødt skal lære noe av Enhedslisten må det være å jobbe med kommunikasjonen, og være konkrete når man legger fram politikk. Det er noe av nøkkelen til Enhedslistens suksess.

Studentsatsing i Rødt

STUDENTSAMLING

Brage Aronsen

brage@roedt.no

I begynnelsen av september vant Rødt Blindern Studentsamskibnaden i Oslo sin pris for Årets enkelttiltak. Nå vil Rødt styrke studentorganisasjonen og inviterer til en egen studentsamling.

Marie Sneve Martinussen er en av arkitektene bak møteserien Rød Lønsj på Blindern. Hun er også en av drivkreftene bak studentsamlinga partiet arrangerer i Oslo 1. - 3. oktober.

– Det er klart det er veldig moro å vinne en slik pris. Vi blei overraska over i det hele tatt å bli nominert. Vanligvis har prisen gått til store studentfester med mye øl og høy musikk. Det har

ikke tidligere vært arrangementer med politisk innhold som har vært nominert. Men det er kanskje et tegn på at universitetet ser verdien av studenter som møtes for å diskutere dagsaktuell politikk.

Hvorfor har Rød Lønsj blitt en så stor suksess?

– Det bunner nok i at det er et lavterskeltilbud. Dessuten er det, i motsetning til andre politiske møter, spesielt tilrettelagt for studenter. Møtene er en time lange og går i lønsetida midt på dagen. Vi har vært veldig lite partidogmatiske og laget møter med et bredt spekter interessante tema. Derfor har det også kommet veldig forskjellige folk på de ulike møtene.

Hva er poenget med særskilt studentorganisering?

– Studentene er jo framtida! Vi må organisere folk der de er og tilbringer dagene sine. For studenter blir det på universitetet. Men vi er

opptatt av at studenter skal drive med mer enn bare utdanningspolitikk. Det er viktig med bredde i saksfeltene et studentlag arbeider med. Jeg tror dessuten de fleste av Rødts studentmedlemmer er mer opptatt av å forsvare lokalsjukehusene enn å øke stipendene.

Hva slags opplegg blir det på studentsamlinga?

– Vi ønsker å samle studenter fra alle de store studiestedene for å diskutere hvordan man driver studentlag. Men vi har også invitert voksne folk som jobber med kommunestyrearbeid til å snakke for oss. Selv om studentlagene ofte vil være som lokallag på studiestedene kan de ikke fungere adskilt fra resten av partiet lokalt. Hovedpoenget med studentsamlinga er likevel å samle unge folk og utveksle erfaringer om hvordan en kan kombinere Rødt-arbeid med studentliv.

Foto: Mathias Furevik.

Kraftlinjer for olje- og gassindustrien

KRAFTLINJESTRIDEN

Magne Hagesæter
magne@roedt.no

– Det er olje- og gassindustrien, og ikkje folk, sine behov denne kraftlinja skal dekke, seier Håvard Gjerde til Rødt Nytt. Han er leiar av Raudt Kvam og jobbar aktivt i motstanden mot kraftlinjene som Statnett vil byggje i hans nærrområde.

Alle må vike for olje- og gassnæringa

– Kollsnes og Troll 1 brukar ein stadig større del av straumen i BKK-området og det er denne gassproduksjonen og -eksporten som har overbelasta nettet i Bergensområdet. Kostnadane ved eventuell sjøkabling er småtteri i forhold til dei månadlege inntektene Kollsnes har for gasseksport. Kraftlinjesaka er eit av mange døme på at alle andre omsyn må vike for olje- og gassnæringa, seier Gjerde tydeleg frustrert.

Energieffektivisering løysinga

– Veldig mange forstår at det å auke overføringskapasitet av straum ikkje dekker opp mot hovedproblemet som er eit stadig aukande energibehov.

Han viser til Naturvernforbundets utrekning som viser at dersom milliarder som er planlagt brukt på kraftlinjene i Hardanger i staden brukast på energieffektivisering vil det vere meir enn nok til å sikre nettet mot overbelastning.

– Det er berre nokre få døgn i løpet av året der nettet i Bergensområdet er overbelasta. Det er elles eit netto eksportområde av elektrisitet, og nettopp her ligg det enorme profittmoglegheit ved å bygge ut nettet, legg han til.

Unison motstand i Hordaland

– Statnett forsøker å spele opp mot kvarandre dei forskjellige miljøorganisasjonane, som om dette handlar om estetikk på den eine sida og CO₂-reduisering på den andre. Det er ei oppkonstruert problemstilling, og det har dei alle fleiste gjennomskua, slår Gjerde fast.

– Strategien om å sette Bergen opp mot Hardanger har også mislykkast når ein ser den massive motstanden i heile Hordaland. Protestmarsjen i midten av august viste eit stort engasjement blant folk, og det vekker eit håp her i Hardanger, avsluttar Gjerde som oppfordrar alle til å melde seg som aktivistar på nettsida www.bevarhardanger.no

Bokaktuell: Rødt-medlem Andreas Delseth. Foto: Evy Andersen.

Oljemotstandernes suksessoppskrifter

LOFOTEN, SENJA, VESTERÅLEN

Brage Aronsen
brage@roedt.no

Kampen mot oljevirkosomhet utafør Lofoten, Vesterålen og Senja er blant Norges viktigste miljøspørsmål. Nå har oljemotstanderne fått et nytt og litt uvanlig verktøy.

– Selve ideen om en politisk kokebok var en tilfældighet som kom av at jeg ikke hørte helt etter hva samboeren min sa, men latet som. Når ideen først var oppstått, var det veldig naturlig å tenke kokeboka som en måte å få satt fokus på det vi mener er det kanskje viktigste argumentet mot oljeboring i Lofoten, Vesterålen og Senja, nemlig fisken, sier Andreas Delseth.

Han er leder av Rødt Blindern og har sammen med samboeren Lene Liebe og tidligere leder i Natur og Ungdom, Ingeborg Gjærum, vært redaktør for Se torsken! - kokebok for et oljefritt Lofoten, Vesterålen og Senja.

– Jeg synes boka har blitt et godt eksempel på en måte for folk å bidra politisk ut fra de forutsetningene man har. Vi oppdaga raskt at det er bred enighet blant kokkene om at vi må holde Lofoten og Vesterålen fri for olje, av hensyn til fisken. Så kan de gjøre det de er best på for å vise det: Lage mat.

Flere høyprofilerte norske kokker har bidratt med herlige fiskeoppskrifter, blant dem vinner av Norgesmesterskapet i kokkekunst, Halvar Ellingsen, kokkelandslagsmedlem Tom Victor Gausdal og Årets nordiske kokk i 2009, Kari Innerå. Men det er ikke bare stjernekokker som har bidratt til boka. Kjente forfattere som Herbjørg Wassmo, Gert Nygårdshaug og Jahn Otto Johansen har også skrevet ulike tekster.

– Det er jo veldig mange bra oppskrifter i boka, både enkle og raske hverdagsoppskrifter med lett tilgjengelige råvarer som torskefilet, og retter som passer til vennelag og mer spesielle anledninger. – De beste fiskeoppskriftene fra landets beste kokker, rett og slett. Blant tekstbidragene synes jeg kanskje Frank A. Jenssens tekst om tungeskjærerne og framtida er noe av det fineste. – Boka gir en god innføring i den økonomiske, sosiale og kulturelle betydningen av fisken og havet for samfunnet i Lofoten og Vesterålen, samt verden forøvrig. Vi ville demonstrere hvorfor skremmebildet til oljelobbyen, Arbeiderpartiet og høyresida er feil. Vi klarer oss veldig bra uten olje. Faktisk er det sånn at oljehysteriet står i veien for å tenke nytt og annerledes om hvordan og hva vi skal leve av i Norge i framtida, sier Delseth.

Boka koster 249,- Bestill fra <http://folkeaksjonen.no/kokebok>

Ikke bare Hollywood

RØD UNGDOM

Fredrik V. Sand
fredrik@sosialisme.no

Før hun meldte seg inn i Rød Ungdom pleide Marte Teigen å gå på filmfestivaler for å lære om politikk. Nå er hun festivalsjef for Rød Ungdoms egen filmfestival ProgFilm på Cinemateket i Oslo.

– Film har alltid forandret og kommer til å fortsette å forandre verden. Film er med på å sette dagsorden. Et aktuelt eksempel er hvordan den danske filmen Armadillo har påvirket den pågående debatten om Afghanistan-krigen. Før Armadillo var politikerne alene om å formidle historien om krigen, nå er det annerledes. Det har gjort at debatten nå føres på andre premisser og det har også gjort folk mer skeptiske til sjølv krigen, forteller Marte Teigen, som i tillegg til å være filmfestivalssjef også er nestleder i Rød Ungdom.

Rød Ungdom kan blant annet skilte med filmskaperen Margreth Olin som skal vise sin kritikerroste dokumentar Ungdommens råskap. Erling Borgen, som blant annet laget filmen Et lite stykke Norge som NRK nektet å vise i 2006, kommer for å holde foredrag og vise film. I tillegg byr programmet på debatt om den nye og omdiskuterte filmen Gazas tårer, samt kurs i filmproduksjon.

– Gjennom ProgFilm kommer deltakerne til

å lære veldig mye. Det kommer til å bli debatter, innledninger og diskusjoner rundt alle filmene vi ser.

– ProgFilm er rett og slett en progressiv filmfestival. For å signalisere at man kan lage film som tar stilling, som vil gjøre noe med samfunnet. Ikke bare Hollywoodfilm. Dette skal være en annerledes filmfestival for ungdom som er interessert i film og flørter med venstresiden. Man kan enten dra på hele arrangementet eller kjøpe billetter til filmene som vises på Cinemateket. Vi

Foto: Åsmund Sunde Valseth.

oppfordrer unge folk til å kjøpe festivalpass. Hvis det er igjen noen billetter er det åpent for voksne også, sier Teigen.

Festivalen går av stabelen 29. - 31. oktober på Cinemateket i Oslo. Det koster kun 200,- for et festivalpass, som inkluderer mat, overnatting og hele programmet. Rød ungdom gir reisedekning for billigste reisemåte for de som deltar på hele festivalen. Påmelding og program på sosialisme.no

På turné for leksefri skole

RØD UNGDOM

Marte Teigen
marte@sosialisme.no

I slutten av august dro Rød Ungdom ut på skolestartsturné med et enkelt budskap: Vi vil ha leksefri skole!

– For oss er det viktig med leksefri skole av flere grunner, for eksempel fordi det stjeler ungdom sin fritid. Men det viktigste argumentet er at lekser skaper større forskjeller blant elevene, sier Aastebøl.

– Lekser gjør de gode elevene bedre, og de dårlige elevene dårligere. Elever med høyt utdannede foreldre kan få mye hjelp med hjemmearbeid, mens elever som ikke får hjelp med leksene hjemme kanskje heller blir demotivert.

Skolestartkampanjen fokuserer på det området der ungdom i skolealder tilbringer mesteparten av dagen: på skolen. Rød Ungdom-medlemmer har stått på stand og arrangert møter over hele landet, og blant annet delt ut klistremerker med teksten «Skolen stopper her. Vi vil ha leksefri skole».

– Vi vil at ungdommer skal klistre merket på skoleporten eller døren til klasserommet for å markere hvor skolen stopper, og hvor fritiden begynner.

Aastebøl er godt fornøyd med kampanjen så langt. Sist ut på turnéen var Kristiansand der responsen ifølge Aastebøl var enorm.

– Da vi stod på stand på skoler i Kristiansand fikk vi snakket med mange ungdommer om kravet. De var utrolig entusiastiske, og var interessert i å være med på en nasjonal leksestreik, avslutter RØD-lederen.

Foto: Stian Nicolajsen.

Foto: Rød Ungdom.

Konferanse for folkevalgte og faglig tillitsvalgte

OKTOBERKONFERANSEN

Brage Aronsen
brage@roedt.no

– Vi må snakke om sosialisme sånn at folk forstår det. Sosialismen må knyttes til folks hverdag, mener konferansesjef Åsmund Sunde Valseth.

22. - 24. oktober samler Rødt folkevalgte og faglig tillitsvalgte til nasjonal konferanse i Trondheim. Alle andre, både medlemmer og nysgjerrige, er også velkomne.

Ulikt arbeid, like utfordringer

– Både folkevalgte og faglig tillitsvalgte i Rødt gjør en fantastisk innsats, men ofte klarer vi ikke knytte sammen de to måtene å arbeide på. For å bygge partiet må vi samle oss om noen fellesnevner som binder oss sammen uansett hvor vi jobber til daglig. Å fysisk samle folk gjennom en hel helg tror vi er den beste måten å begynne arbeidet på, sier konferansesjef Åsmund Sunde Valseth.

– Nå møter folkevalgte og faglig tillitsvalgte de samme utfordringene. Over hele Europa bygges velferden ned. Privatisering og anbudsutsetting er kjente ord i de fleste kommuner. Hvis det gode arbeidet som gjøres i kommunestyre og fylkesting knyttes sammen med fagbevegelsens styrke, står motstanden mot nedskjæringene mye sterkere.

Velferd i fokus

Blant spørsmålene som skal diskuteres på konferansen er hvordan folkevalgte og tillitsvalgte skal jobbe med problemer knyttet til arbeidstid, hvordan vi kan bygge grønne arbeidsplasser og hva Rødt kan gjøre hvis vi blir nøkkelen til å kaste det borgerlige byrådet i Oslo.

– Våre folkevalgte har enorm erfaring og får mye respekt lokalt, men kjenner for lite til hverandre. Vi må

Konferansesjef: Åsmund Sunde Valseth sitter i bystyret i Trondheim og i ledelsen i Rødt. Foto: Ingar Haug Steinholt.

gjøre det enklere å være folkevalgt. Folk som jobber med velferd må vite hvem hverandre er, det samme gjelder i forhold til byutvikling, finans og så videre. Klarer vi det utløser vi masse potensiale!

– Vi må snakke om sosialisme sånn at folk forstår det. Sosialismen må knyttes til folks hverdag. I enkeltkamper bygger vi brede allianser, og vi er inne i mange slike, som Folkeaksjonen mot oljeboring i Lofoten og Vesterålen og Folkebevegelsen for lokalsjuehusene. Og mange av de kampene kan vi vinne innfor dagens system. Men å vinne alle sammen, det klarer vi ikke, og vi veit at det vil komme nye angrep. Derfor må målet vårt være sosialisme, og gjennom engasjement i folks hverdagskamper får vi flere med oss i arbeidet mot det målet. Rødt må jobbe politisk på ulike måter - som folkevalgte, som tillitsvalgte og gjennom folkeaksjoner - men systemforståelsen må alltid ligge i bunn, sier Valseth.

Se www.roedt.no/oktoberkonferansen-2010 for program og påmelding.

AKTIVIST-KALENDER

1. - 3. oktober

NASJONAL STUDENTSAMLING
for Rødt-medlemmer. Oslo.
www.roedt.no.

7. oktober

DEMONSTRASJON MOT KRIGEN I AFGHANISTAN
www.fredsinitiativet.no

9. - 10. oktober

NEI TIL EUS KVINNEKONFERANSE
www.neitileu.no

11. oktober

DAGSKONFERANSE OM UFØRETRYGDA
Oslo. Arr: Aksjon Forsvar Dagens Uføretrygd. www.uforepensjon.no

16. - 17. oktober

RØDTS NORDNORGE-KONFERANSE i Tromsø.
www.roedt.no/tromso.

22. - 24. oktober

NASJONAL KONFERANSE FOR FOLKEVALGTE OG FAGLIG TILLITSVALGTE
Trondheim. www.roedt.no

29. - 31. oktober

RØD UNGDOMS FILMFESTIVAL PROGFILM
Cinematket i Oslo.
www.sosialisme.no

30. - 31. oktober

KVINNEFRONTENS LANDSMØTE
Oslo. www.kvinnefronten.no

18. - 21. november:

GLOBALISERINGS-KONFERANSEN 2010
Oslo. www.globalisering.no.

26. sept - 2. oktober:

LATIN-AMERIKAUKA
www.latin-amerikagruppene.no.

ANNONSE:

RELIGION: temanummer av tidsskriftet Rødt!

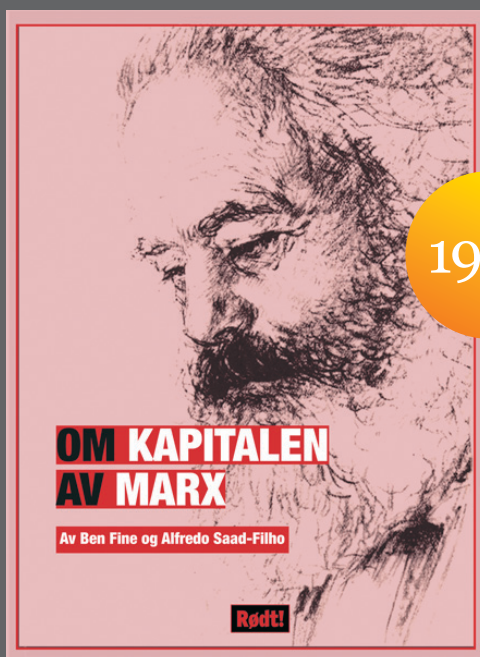
Åse Brandvold: Pinsevevnene
Torstein Dahle: Vampyrøkonomi
Erfaringer med sosialisme

1 årsabonnement
285,-

Løssalg
75,-

Les blant annet **Åse Brandvold** om pinsebevegelsen, nyliberalismen og verdikampen, **John Molyneux** om marxisme og religion, **Mathias Bismo** om aktiv sekularisme, **Torstein Dahle** om samfunnsbygging og vampyrøkonomi og **Richard Levins** om å besøke et sosialistisk land.

OM KAPITALEN: Marxisme som alle forstår!

196,-

Ben Fine og **Alfredo Saad-Filho** bok Om kapitalen av Marx er den beste veilederen for å forstå hovedverket til Karl Marx, Kapitalen.

MARXISME.no

ANNONSE:

NORSK BÅT TIL GAZA

Palestinakomiteen arbeider med å sende en norsk båt med nødhjelp til Gaza. Du kan støtte arbeidet ved å gi et bidrag til kontoen: 9001.08.17454.

Abonnér gratis på

Rødt Nytt

Roedt.no